

Наистина в научната литература това обяснение на етнонима "роми" няма особена популярност. То обаче битува в съзнанието на определени среди, - още повече, че по време на Римската империя в лицето на Византия е водена политика на единно идентифициране на населението. Както е известно, именно тази политика заварва и Османската империя, когато завоюва нейните (минали и съвременни тогава) земи. Османските управници намират за изгодно да не назовават балканските християнски народи с техните етноними, а да ги третират като нещо общо, като "рум", - тоест, като завладени поселници на Румелия, а в този смисъл и като "неверници", християни, врагове на "правата вяра" (исляма). При такова положение естествено е да се приеме, че и циганите християни, заселили се по завладените земи, били третирани (поне за определен период от време) не като особена етническа общност, а като незаслужаваща отделно название съставка на поробеното (християнско) население.

Каквато и да е истината за произхода на етнонима "роми", дължен съм да отбележа, че в процеса на моите изследвания не можах да попадна на данни и факти, които да свидетелстват за неговата популярност и масова употреба по нашите земи. И това важи не само за неромското, но и за самото ромско население, освен ако се изключи споменатата вече нашумялост на този етноним в последните 2-3 години.

Няма да скрия от читателя си, че когато в съзнанието ми се оформяше и утвърждаваше тази констатация, в него се прокрадваше съмнението дали архивните материали и научната литература, до която съм имал допир, са достатъчни за нейната обоснованост? Ето защо се постарях да прегледам съответните художествени творби, посветени цялостно или частично на нашите цигани, в които обаче също не открих употребата на етнонима "роми". За да бъда уверен докрай отидох още по-нататък. Прегледах всички възможни авторски и академични речници на български език, речници на чуждите думи в него, писани както преди, така и след 9 септември 1944 година. В тях намерих немалко понятия, имащи циганоложко значение, но и в тях не открих етнонима "роми".¹⁴

¹⁴ Виж например: Енциклопедичен речник на чуждите думи (от Г. Бака-